

Saarna Ähtärin kirkossa

5.8.2018

Lassi Pappinen

Etsikkoaikoja – 11. sunnuntai helluntaista

Päivän virsi

VK 615 Oi suruton, niin varma menossasi

Evankeliumi

Matt. 11: 20-24

Jeesus alkoi soimata niitä kaupunkeja, joissa hän oli useimmat voimatekonsa tehnyt, siitä etteivät ne olleet tehneet parannusta:

”Voi sinua, Korasin! Voi sinua, Betsaida! Jos teidän kaduillanne tehdyt voimateot olisi tehty Tyroksessa tai Sidonissa, niiden asukkaat olisivat jo aikoja sitten verhoutuneet säkkiin ja tuhkaan ja kääntyneet. Minä sanon teille: Tyros ja Sidon pääsevät tuomiopäivänä vähemmällä kuin te.

Entä sinä, Kapernaum, korotetaanko sinut muka taivaaseen? Alas sinut syöstään, alas tuonelaan saakka! Jos sinun kaduillasi tehdyt voimateot olisi tehty Sodomassa, se olisi pystyssä vielä tänäkin päivänä. Minä sanon: Sodomaa pääsee tuomiopäivänä vähemmällä kuin sinä.”

Saarna

”Oi suruton, niin varma menossasi. Milloinka nouset synnin unestasi?” Äsken laulamamme virren 615 ensimmäinen säkeistö ei kiertele, vaan käy suoraan kohti. Virsi herättää ajattelemaan.

Kuinka minä olen elämäni elänyt? Tänäkin pyhänä olen tullut kirkkoon, mutta millaista tietä tänne oikein kuljin? Olenko kuitenkin rikkonut Jumalan tahtoa vastaan? Tuo päivän virsi puhuu meille kaikille. Jokainen meistä on tullut tänne syntisenä, Jumalan tahtoa vastaan rikkoneena, tänäänkin. Mutta mitä oikein on virsirunoilijan mainitsema suruttomuus? Kielletäänkö meiltä iloitseminen?

Lasse Lucidor -nimellä tunnetun Lars Johanssonin alun perin ruotsiksi kirjoittama teksti alkaa ”O syndare, som säker är och trygger.” Vapaasti suomennettuna se kuuluu: ”Oi synnintekijä, joka

olet varma ja luottavainen.” Konkreettisesta ilosta ja surusta ei siis virressä puhuta. Virsirunoilijan mielessä onkin siis ollut ihminen, joka luottavaisesti kulkee harhaan johtavaa tietä, suuntaansa sen tarkemmin miettimättä. Juuri tällaista lavean tien kulkijaa on perinteisesti tarkoitettu suruttomista puhuessa. Jako ”suruttomiin” ja ”heränneisiin” syntyi viimeistään herätyskristillisyyden saapuessa Suomeen 1800-luvun aikana. Herätyskristillisyyden korosti uskon näkymistä elämäntavoissa ja -valinnoissa ja siksi erottautui tällä jaottelulla niistä, jotka eivät huolehtineet hyveellisistä elämäntavoista. Päivän virren ”suruton” ei katso omaa nenäänsä pidemmälle, vaan keskittyy käsillä olevaan. Tulevaisuus iankaikkisuudessa ei surutonta siis kiinnosta.

Evankeliumissa Jeesus moitti oman aikansa ”suruttomia”. Suurin osa Jeesuksen siihenastisesta toiminnasta oli tapahtunut hänen kotiseudullaan Galileassa, mutta alueen kaupungit eivät olleet ymmärtäneet, mistä parantamisihmeissä ja tunnusteissa pohjimmiltaan oli kyse. Kaupunkien väki oli takertunut Jeesuksen ihmetekoihin, mutta ei halunnut kuulla hänen sanojaan. Jeesushan kehotti kansaa kääntymään juutalaisen lain seuraamisen sijasta Jumalan puoleen ja tunnustamaan oman riittämättömyytensä lain noudattajina. Sanoma ei tietenkään ollut helppoa nieltävää näille juutalaisille kaupungeille, joiden asukkaat kenties pitivät itseään onnistuneina ja taitavina. Näitä omasta voimastaan varmoja Jeesus oli kehottanut kääntymään Jumalan puoleen ja myöntämään epäonnistumisensa. Ei siis ihme, että Jeesuksen sanat olivat herättäneet ärtymystä.

Tämän päivän Heprealaiskirjeen lukukappale puhui meille paatuneisuudesta. Paatuneisuutta, tai virsirunoilijan sanoin suruttomuutta, on juuri galilealaisten kaupunkien omavoimaisuuden tunne. Lujassa uskossa omaan riittävyteen ja erinomaisuuteen on vaikeaa ottaa vastaan sana, joka muistuttaa riippuvuudesta Jumalan armoon. Kuten virren 615 toisessa säkeistössä lauloimme, ”Herra kutsuu lempeästi”. Jeesuksenkaan aikana Jumala ei pakottanut ketään kääntymään, vaan ainoastaan tarjosi käden johon tarttua. Tämän vuoksi sydämensä paaduttaneet sulkivat silmänsä Jeesuksen tuomalta sanomalta. He eivät kääntyneet parannukseen, mikä olisi merkinnyt oman vajavaisuuden tunnustamista ja toisten ihmisten palvelemista lain kirjaimen sijasta.

Jeesus puhui evankeliumissa kovin sanoin. Hän rinnasti Galilealaiset kaupungit kuuluisiin pakanakaupunkeihin, jotka Jumala oli historiassa tuhonnut niiden ylpeyden, syntien ja paheellisuuden takia. Myös näihin Vanhan testamentin ajan kaupunkeihin Jumala oli lähettänyt

sanansaattajia varoittamaan niiden kohtalosta, mutta tuloksetta. Näin oli laita myös Sodomian kaupungin kohdalla, joka maineensa vuoksi on löytänyt tiensä myös nykyajan kielenkäyttöön esimerkkinä Jumalan tuhoamasta synnin pesästä. Jeesus esittääkin juuri Sodomian liioittelevana esimerkkinä siitä, kuinka selkeästi Jumala oli Galilean kaupungeja puhutellut. ”Jos sinun kaduillasi tehdyt voimateot olisi tehty Sodomassa, se olisi pystyssä vielä tänäkin päivänä.”

Päivän evankeliumiteksti osoittaa meille, ettei kukaan saa itse valita miten ja milloin Jumala kutsunsa esittää. Sodoma ei aikanaan saanut valita, milloin varoitus ja tuho tulivat, eivätkä Galilean kaupungit saaneet haluamansa kaltaista viestiä. Etsikkoaika tulee Jumalalta odottamatta ja sellaisena kuin on tarkoitus. Meidän ihmisten tehtävänä on odottaa valppaana Jumalan kutsua ja vastata siihen koko sydämellämme. Virsirunoilija Lars Johansson muistuttaa meitä jokaista tästä vastuusta edelleen virressä 615. Ehkä teksti on kirjoitettu muistutukseksi myös runoilijalle itselleen, sillä hänenkään elämäänsä ei voi kuvata putipuhtoiseksi. Johansson kohtasikin loppunsa krouvissa, tappelun tuoksinassa, vuonna 1674. Yhtä kaikki, hänen virtensä puhuttelee meitä yhä. Laulamme virrestä 615 säkeistöt 7 ja 8.

7.

Lamppusi tulta hoida, älä nuku,
niin että synnin sumussa et huku.
Jos lankeat, niin nouse rukoillen.
Ehkä on Herra vielä armoinen.

8.

Anteeksi anna synnit, Isä taivaan,
ansainnut kyllä olen suuren vaivan.
Helvetti edessäni avoin on,
jos tuomitset vain mukaan ansion.

Meidän toivomme on Jumalan anteeksiantamuksessa. Kun heittäydymme armon varaan ja tunnustamme puutteemme, käännämme sydämemme parannuksen tekemisen kaidalle tielle. Tästä huolimatta kaidalla tiellä pysyminen vaatii kilvoitusta, eikä omavoimaiseen varmuuteen pidä sortua. Tämän takia me tarvitsemme rukousta, Jumalan sanaa ja sakramentteja

elämässämme jatkuvasti. Ehtoollisen sakramentissa Jumala kohtaa meidät sellaisina kuin olemme ja hoitaa meitä rakkaudellaan. Ehtoolliselle saapuessa saamme jokainen tunnustaa olevamme parannuksen tarpeessa ja siksi Jumalan armosta riippuvaisia.

Sanassaan Jumala vakuuttaa meidät päivästä toiseen siitä, että katuva saa anteeksi paljotkin synnit. Vanhan testamentin lukukappaleesta huomasimme, että Jumala oli valmis taipumaan rangaistuksensa ankaruudesta. Tekstissä Jumala oli jo matkalla tuhoamaan Sodomaa. Abraham, tuntien myötätuntoa kaupungin asukkaita kohtaan, tinki Jumalan kanssa sen säästämistä. Jumala lupasi lopulta säästää kaupungin, mikäli löytäisi sieltä edes kymmenen hurskasta ihmistä. Myös synneistään tunnettu Sodoma sai siis oman mahdollisuutensa. Jumala tahtoo armahtaa syntisiä, Jumala tahtoo armahtaa sinut ja minut tänäänkin. Hän kutsuu meitä yhteyteensä, tunnustamaan Hänen herruutensa ja kääntämään sydämemme Pyhän Hengen voimassa pois synnistä. Ilman Jumalan antamaa voimaa emme voi siinä onnistua yhdenkään päivän ajan.

Paljon kuitenkin riippuu myös meistä itsestämme. Kuulemmeko Jumalan kutsun, huomaammeko me oman etsikkoaikamme? Jos elämme elämää suruttomina, eli välinpitämättöminä Jumalan sanalle, olemme vaarassa hukkaa synnin sumuun. Mutta sille, joka tarttuu Jumalan ojennettuun käteen tukea saadakseen, Jumala on luvannut taivasten valtakunnan. Hänen osakseen tulee Jeesuksen ristin sovitustyö ja iankaikkinen elämä. Tarttukaamme siis yhdessä, toisiamme tukien, uskollamme Jumalan sanaan tänä päivänä ja aina iankaikkisuuteen asti. Aamen.